
342

Besluit van 8 september 2014, houdende wijziging van het Bouwbesluit 2012 betreffende de aanscherping van de energieprestatiecoëfficiënt en van de eisen voor thermische isolatie en een wijziging van het Besluit huurprijzen woonruimte

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister voor Wonen en Rijksdienst van 4 juli 2014, nr. 2014-0000354637, CZW;

Gelet op de artikelen 2 en 120 van de Woningwet, 10, eerste lid, van de Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte, 16 van de Arbeidsomstandighedenwet, 12 van de Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels en richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen (herschikking) (PbEU L153/13);

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 16 juli 2014, nr. W04.14.0227/1);

Gezien het nader rapport van Onze Minister voor Wonen en Rijksdienst van 2 september 2014, nr. 0000443997 CZW;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Bouwbesluit 2012 wordt als volgt gewijzigd:

A

Tabel 5.1 komt te luiden:

gebruiksfunctie	leden van toepassing												grenswaarde										
	energieprestatiecoëfficiënt			thermische isolatie								lucht volumestroom		onverwarmde gebruiksfunctie verbouw		tijdelijk bouwwerk	energieprestatiecoëfficiënt	thermische isolatie					
artikel	5.2			5.3								5.4		5.5		5.6			5.7	5.2	5.3		
lid	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	*	1	2	3	*	1, 2 en 3 [-]	1 en 5	2 [m ² .K/W]	3 en 4	
1 Woonfunctie																							
a woonwag	1	-	3	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	-	1	2	3	*	1,3	2,5	2,5	2,5	
b andere woonfunctie	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	-	1	2	3	*	0,4	4,5	6,0	3,5	
2 Bijeenkomstfunctie	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	*	1	-	3	*	1,1	4,5	6,0	3,5	
3 Celfunctie																							
a in een cellingebouw	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	-	1	-	3	*	1	4,5	6,0	3,5	
b andere celfunctie	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	-	1	-	3	*	1	4,5	6,0	3,5	
4 Gezondheidszorgfunctie																							
a met bedgebied	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	-	1	-	3	*	1,8	4,5	6,0	3,5	
b andere gezondheidszorgfunctie	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	-	1	-	3	*	0,8	4,5	6,0	3,5	
5 Industriefunctie	-	-	-	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	*	1	-	3	*	-	4,5	6,0	3,5	
6 Kantoorfunctie	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	-	1	-	3	*	0,8	4,5	6,0	3,5	
7 Logiesfunctie																							
a in een logiesgebouw	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	-	1	-	3	*	1	4,5	6,0	3,5	
b andere logiesfunctie	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	*	1	-	3	*	1,4	4,5	6,0	3,5	
8 Onderwijsfunctie	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	-	1	-	3	*	0,7	4,5	6,0	3,5	
9 Sportfunctie	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	*	1	-	3	*	0,9	4,5	6,0	3,5	
10 Winkelfunctie	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	*	1	-	3	*	1,7	4,5	6,0	3,5	
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

B

Artikel 5.3 komt te luiden:

Artikel 5.3 Thermische isolatie

1. Een verticale uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied, een toiletruimte of een badruimte, heeft een volgens NEN 1068 bepaalde warmteweerstand van ten minste de in tabel 5.1 gegeven waarde.

2. Een horizontale of schuine uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied, een toiletruimte of een badruimte, heeft een volgens NEN 1068 bepaalde warmteweerstand van ten minste de in tabel 5.1 gegeven waarde.

3. Een constructie die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied, een toiletruimte of een badruimte en een kruipruimte, met inbegrip van de op die constructie aansluitende delen van andere constructies, voor zover die delen van invloed zijn op de warmteweerstand, heeft een volgens NEN 1068 bepaalde warmteweerstand van ten minste de in tabel 5.1 gegeven waarde.

4. Een uitwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied, een toiletruimte of een badruimte en de grond of het water, met inbegrip van de op die constructie aansluitende delen van andere constructies, voor zover die delen van invloed zijn op de warmteweerstand, heeft een volgens NEN 1068 bepaalde warmteweerstand van ten minste de in tabel 5.1 gegeven waarde.

5. Een inwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied, een toiletruimte of een badruimte, en een ruimte die niet wordt verwarmd of die wordt verwarmd voor uitsluitend een ander doel dan het verblijven van personen, heeft een volgens NEN 1068 bepaalde warmteweerstand van ten minste de in tabel 5.1 gegeven waarde.

6. Ramen, deuren en kozijnen in een in het eerste tot en met vijfde lid bedoelde scheidingsconstructie hebben een volgens NEN 1068 bepaalde warmtedoorgangscoefficiënt van ten hoogste 2,2 W/m².K. De gemiddelde warmtedoorgangscoefficiënt van de ramen, deuren en kozijnen in de in het eerste tot en met vijfde lid bedoelde scheidingsconstructies van een bouwwerk is, bepaald volgens een bij ministeriële regeling gegeven bepalingmethode, ten hoogste 1,65 W/m².K.

7. Met ramen, deuren en kozijnen gelijk te stellen constructieonderdelen in een in het eerste tot en met vijfde lid bedoelde scheidingsconstructie hebben een volgens NEN 1068 bepaalde warmtedoorgangscoefficiënt van ten hoogste 1,65 W/m².K.

8. Het eerste tot en met het vijfde lid zijn niet van toepassing op een oppervlakte aan scheidingsconstructies, waarvan de getalwaarde niet groter is dan 2% van de gebruiksoppervlakte van de gebruiksfunctie.

C

In artikel 9.2, derde lid, wordt «1 mei 2014» vervangen door: 1 mei 2019.

ARTIKEL II

Het Besluit huurprijzen woonruimte wordt als volgt gewijzigd:

Bijlage I, onderdeel A, bij het Besluit huurprijzen woonruimte wordt als volgt gewijzigd:

A

De eerste tabel en de tekst boven de tweede tabel in rubriek 4 komen te luiden:

Energieprestatie overeenkomend met de volgende Energie-index (EI):	Eengezinswoning	Meergezinswoning**
EI < 0,6	44	40
0,6 < EI ≤ 0,8	40	36
0,8 < EI ≤ 1,2	36	32
1,2 < EI ≤ 1,4	32	28
1,4 < EI ≤ 1,8	22	15
1,8 < EI ≤ 2,1	14	11
2,1 < EI ≤ 2,4	8	5
2,4 < EI ≤ 2,7	4	1
EI > 2,7	0	0

De energie-index is een cijfer dat het energiegebruik aangeeft op basis van de hoeveelheid energie die nodig wordt geacht voor de verschillende behoeften die verband houden met een gestandaardiseerd gebruik van een gebouw.

De in de tabel opgenomen energie-index wordt vastgesteld volgens de voorschriften, bedoeld in de door het Centraal College van Deskundigen van de Stichting Kwaliteit voor Installaties Nederland vastgestelde Nationale Beoordelingsrichtlijn 9500, delen 00 en 01, zoals vastgesteld op 31 augustus 2011, inclusief het wijzigingsblad, zoals vastgesteld op 5 juni

2014, waarbij wordt uitgegaan van de forfaitaire waarde voor de Energiebesparende maatregel op gebiedsniveau.

De eerste tabel van rubriek 4 zoals deze luidde op 31 december 2014 blijft van toepassing bij de waardering van de energieprestatie van woningen waarvoor op uiterlijk die datum een energielabel is afgegeven op grond van de Regeling energieprestatie gebouwen zoals deze luidde op het tijdstip van afgifte van dat energielabel, en de geldigheidsduur van dat energielabel nog niet is verstreken.

Daar waar geen energie-index volgens bovenstaande methode is bepaald, wordt de waardering van de energieprestatie in afwijking van vorenstaande tabel bepaald aan de hand van de volgende tabel:

B

In de toelichting behorende bij bijlage I, onderdeel A, wordt rubriek 4, Energieprestatie, als volgt gewijzigd:

1. De eerste volzin vervalt.
2. In de tweede volzin wordt «A+ en A++» vervangen door: een energie-index $\leq 0,8$.
3. In de derde volzin wordt «A++» vervangen door: een energie-index $\leq 0,8$.
4. In de vierde, vijfde en zevende volzin wordt «energieprestatiecificaat» vervangen door: energie-index.
5. In de vijfde volzin wordt «certificaat» vervangen door: energie-index.

ARTIKEL III

In artikel 2.3 van het Besluit energieprestatie gebouwen, zoals dat is gewijzigd met het besluit van 8 juli 2014 tot wijziging van het Besluit energieprestatie gebouwen in verband met de implementatie van de artikelen 2, 4, tweede lid, 12, vierde lid, 13, eerste lid, van richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen, wordt «zesde lid» vervangen door: achtste lid.

ARTIKEL IV

In de artikelen 6, eerste lid, en 9, derde lid, van het Asbestverwijderingsbesluit 2005 wordt «asbeststof» vervangen door: asbestvezels.

ARTIKEL V

Het Besluit aanvullende regels veiligheid wegtunnels wordt ingetrokken.

ARTIKEL VI

1. Dit besluit treedt, met uitzondering van de artikelen I, onderdeel C, en IV, in werking met ingang van 1 januari 2015.

2. Artikel I, onderdeel C, treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst, en werkt terug tot en met 1 mei 2014.

Het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van artikel 26, zesde lid j° vijfde lid, van de Wet op de Raad van State, omdat het zonder meer instemmend luidt.

3. Artikel IV treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

Wassenaar, 8 september 2014

Willem-Alexander

De Minister voor Wonen en Rijksdienst,
S.A. Blok

Uitgegeven de *zesentwintigste* september 2014

De Minister van Veiligheid en Justitie,
I.W. Opstelten

NOTA VAN TOELICHTING

I Algemeen

1. Inleiding

Aanleiding voor deze wijziging van het Bouwbesluit 2012 is de vaststelling van richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen (herschikking). Deze herziene richtlijn energieprestatie gebouwen (hierna ook herziene EPBD) bevat een nadere uitwerking en aanscherping van de eerdere richtlijn van 16 december 2002 en heeft als oogmerk de energie-efficiëntie in de gebouwde omgeving verder te stimuleren. De in de herziene EPBD geformuleerde Europese doelstellingen zijn mede richtinggevend voor het Plan van aanpak Energiebesparing Gebouwde omgeving dat 25 februari 2011 aan de Tweede Kamer is gezonden (Kamerstukken II 2010/11, 30 196, nr. 131), voor het zogenoemde Lente-akkoord Energiezuinige Nieuwbouw dat op 28 juni 2012 is afgesloten tussen het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Bouwend Nederland, Neprom, NVB en Aedes en voor het Energieakkoord voor duurzame groei dat de overheid met ruim 40 betrokken organisaties op 6 september 2013 heeft afgesloten. De in deze wijziging van het Bouwbesluit 2012 opgenomen aanscherping van de energieprestatiecoëfficiënt is in zowel het plan van aanpak als in het akkoord aangekondigd. Ook is hiermee invulling gegeven aan de toezegging van de brief van 7 februari 2014 (Kamerstukken II 2013/14, 30 196, nr. 233) inzake de motie aanscherping minimumeisen energiebesparing gebouwen. Met deze wijziging worden de energieprestatiecoëfficiënten van praktisch alle gebruiksfuncties waarvoor een energieprestatiecoëfficiënt (EPC) geldt, aangescherpt. Het gaat daarbij globaal gezegd om een halvering van de EPC vergeleken met het niveau van 2007. Met deze wijziging wordt een substantiële bijdrage geleverd aan de doelstellingen van artikel 9 van de herziene EPBD. Op basis van genoemd artikel moeten uiterlijk 31 december 2020 alle nieuwe gebouwen bijna-energie neutraal zijn. Voor zover het nieuwe gebouwen betreft waarin overheidsinstanties zijn gehuisvest is deze datum 31 december 2018. Een bijna-energie neutraal gebouw is een gebouw dat voldoet aan de definitie van artikel 2, tweede lid, van de herziene EPBD. Deze aanscherping van de EPC is een belangrijke en onontkoombare tussenstap om deze doelstelling van de richtlijn te bereiken.

Ook worden met dit wijzigingsbesluit de eisen voor de thermische isolatie aangescherpt en gedifferentieerd. Ook dit is een belangrijke maatregel om de doelstellingen van de herziene EPBD te bereiken. Met de aanscherping van de eisen voor thermische isolatie is invulling gegeven aan de toezegging ter zake zoals verwoord in de brief «maatregelen energiebesparing gebouwde omgeving» van 29 november 2013 (Kamerstukken II 2013/14, 30 196, nr. 227). In deze brief wordt overigens meer concreet ingegaan op de diverse ontwikkelingen op het gebied van energiebesparing in de gebouwde omgeving met het oog op de implementatie van de herziene EPBD.

In onderdeel 8 van dit algemeen deel van de toelichting is een transponeringsstabel opgenomen met een overzicht van de voor de implementatie van de herziene EPBD benodigde wijzigingen in de regelgeving.

Verder is de termijn waarbinnen gebruik mag worden gemaakt van het specifieke overgangsrecht met betrekking tot wegtunnels verlengd. Daarnaast is een wijziging aangebracht in het Besluit huurprijzen woonruimte teneinde het woningwaarderingssysteem aan te passen aan de ontwikkelingen met betrekking tot het energielabel. Ook zijn ondergeschikte redactionele wijzigingen van het Besluit energieprestatie

gebouwen en het Asbestverwijderingsbesluit 2005 meegenomen en wordt het Besluit aanvullende regels veiligheid wegtunnels ingetrokken.

Inwerkingtreding van de verschillende in dit wijzigingsbesluit opgenomen voorschriften is voorzien per 1 januari 2015.

2. Totstandkoming besluit

Artikel I van het conceptbesluit is aan een aantal betrokken organisaties voorgelegd. Ook zijn de aanscherpingen onderwerp van gesprek geweest in het Overlegplatform Bouwregelgeving. De ontvangen reacties hebben niet geleid tot aanpassing van het besluit.

De wijziging van het Besluit huurprijzen woonruimte (artikel II) is besproken met de zogenoemde klankbordgroep EPBD. Wijzigingen die nodig zijn voor of samenhangen met de implementatie van de herziene EPBD worden aan deze klankbordgroep voorgelegd. In de klankbordgroep zijn de bouw-, installatie- en advieswereld, de energiebedrijven en belangenorganisaties van huurders en verhuurders vertegenwoordigd.

Deze wijziging van het woningwaarderingstelsel in relatie tot het bepalen van de energieprestatie is op zichzelf geen implementatie van de richtlijn, maar een gevolg van wijzigingen ter implementatie van de richtlijn.

Code interbestuurlijke verhoudingen

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft aangegeven geen bezwaren tegen het ontwerpbesluit te hebben nu dit niet gepaard gaat met nieuwe bestuurlijke lasten.

3. Regeldruk

Algemeen

Dit besluit heeft geen invloed op de kabinetsdoelstelling om twee en half miljard regeldruk te verminderen. De aanscherping van de EPC zal geen effecten hebben op de administratieve lasten voor bedrijven en burgers en de bestuurlijke lasten voor overheden nu al sedert 1995 een EPC is voorgeschreven. Ook bij de aanscherping van de eisen voor thermische isolatie is sprake van aanscherpen van al bestaande voorschriften waarbij geen effecten voor administratieve en bestuurlijke lasten ontstaan.

Nalevingskosten

De aangescherpte EPC en Rc-waarde leiden tot een verdere toename in de toepassing van energiebesparende maatregelen. Dit kan worden geconcludeerd uit het onderzoeksrapport «Aanscherpingsstudie EPC woningbouw en utiliteitsbouw 2015» (W/E en Arcadis, 20 december 2013), waarin zowel is ingegaan op de aanscherping van de EPC als op de aanscherping van eisen voor thermische isolatie. Er zijn nalevingskosten. Het gaat bij de aanscherping van de EPC en de Rc-waarde op jaarbasis om circa 27.000 eensgezinswoningen, 18.000 appartementen en 1.900.000 m² utiliteitsgebouwen. Zie voor de daadwerkelijke kosten van deze aanscherping verder bij onderdeel 4, bedrijfs- en milieueffecten van dit algemeen deel van de toelichting.

Administratieve lasten

Er kan worden vastgesteld dat de implementatie van artikel 9 van de herziene EPBD niet leidt tot een structurele toename van de administratieve lasten voor bedrijven en voor burgers. Hoewel de inhoudelijke eisen

die worden gesteld zwaarder zijn geworden, is er geen sprake van voor de beoordeling van de administratieve lasten relevante wijzigingen in de vergunningsaanvraag.

De actualisatie van de bepalingmethode van de waardering van de energieprestatie van woningen die gekoppeld wordt aan het woningwaarderingstelsel in het Besluit huurprijzen woonruimte (artikel II) leidt evenmin tot een wijziging in de administratieve lasten. De informatieverplichtingen die ervoor gelden zijn vergelijkbaar met hetgeen op basis van de eerdere systematiek nodig was. Bovendien blijft de oude berekening op basis van de tot dat moment afgegeven energielabels van toepassing zolang dat label geldig is.

Bestuurlijke lasten

Voor de effecten op de bestuurlijke lasten van de implementatie van artikel 9 van de herziene EPBD moet worden gekeken naar de beoordeling van vergunningsaanvragen en de uitvoering van het toezicht. Hoewel de inhoudelijke eisen zwaarder zijn geworden, wordt de beoordeling van vergunningsaanvragen niet anders.

4. Bedrijfs- en milieueffecten

Bedrijfseffecten

De aanscherping van de EPC en de Rc-waarde heeft met name effecten voor de toeleverende industrie, isolatiebranche en gebouweigenaren.

Het onderzoeksrapport van W/E en Arcadis wijst uit dat de eisen met betrekking tot aanscherping van de EPC technisch goed realiseerbaar zijn met nu al vaak toegepaste maatregelen zoals een betere isolatie voor dak, gevel en vloer en ramen en een goede luchtdichtheid. In de praktijk is gebleken dat de aangescherpte eisen met betrekking tot de thermische isolatie voor de inwerkingtreding van dit besluit in veel gevallen al werden gerealiseerd. Ten aanzien van de installatietechnische maatregelen moet men denken aan energiezuinige ventilatiesystemen, efficiëntere opwekkers voor ruimteverwarming en warmtapwater, en aandacht voor beperken van benodigd vermogen voor verlichting en ventilatoren. In enkele gevallen zijn zonnepanelen als maatregel meegenomen.

De aanscherping van de EPC zal op basis van de hiervoor onder het kopje nalevingskosten genoemde aantallen naar verwachting leiden tot een extra omzet voor de bouwnijverheid van jaarlijks ca. 380 miljoen euro (exclusief BTW). Dat blijkt uit het bovengenoemde onderzoeksrapport (tabel 13, pagina 30). Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat deze extra investering voor burgers en bedrijven rechtstreeks voortvloeit uit de implementatie van de herziene EPBD. De initiële meerkosten zijn (voor eengezinswoningen gemiddeld € 6.700 per woning, voor meergezinswoningen gemiddeld € 6.520 per woning, beiden inclusief BTW) zullen zich gedurende de beschouwingsperiode van 30 jaar (conform de voorschriften vanuit Europa om de kostenoptimaliteit te beoordelen) niet geheel kunnen terugverdienen maar leiden voor woningen jaarlijks tot maximaal ca. 1,35 €/m² niet terugverdiende extra kosten, en voor de utilitaire functies jaarlijks tot maximaal 5 €/m² extra kosten over de beschouwingsperiode van 20 jaar die hier voor geldt. De kosten van de aanscherping van de thermische isolatie zijn niet apart gekwantificeerd maar opgenomen in de hiervoor genoemde kosten van de aanscherping van de EPC.

Bovenstaande conclusies zijn gebaseerd op zogenoemde veilige uitgangspunten. De in het hiervoor genoemde rapport opgenomen gevoeligheidsanalyse wijst dan ook uit dat bij iets «gunstigere» aannamen voor met name de energieprijzontwikkeling (energieprijzen stijgen meer

dan nu is aangenomen) en de rekenrente (die is lager dan nu is aangehouden) men al snel het kostenoptimale niveau bereikt. Dat wil zeggen dat men de hogere investeringen dan eerder terugverdient door lagere exploitatiekosten zoals minder energiegebruik en onderhoud, etc. Bij de in het rapport gehanteerde uitgangspunten is verder ook nog geen rekening gehouden met een eventueel te verwachten verdere kostendaling van nu nog nieuwe maatregelen, de mogelijke inzet van (goedkope) gebiedsmaatregelen en de positieve waardeontwikkeling van energiezuinige woningen en gebouwen.

De verhoudingen binnen de internationale markt worden hierdoor in principe niet gewijzigd omdat in de ons omringende landen als gevolg van de implementatie van de herziene EPBD soortgelijke effecten zullen optreden.

Milieueffecten

De milieueffecten van dit besluit zijn positief. Op basis van het eerder genoemde onderzoeksrapport van W/E en Arcadis kan worden geconcludeerd dat de aanscherping van de EPC, inclusief de aanscherping van de thermische isolatie, leidt tot een reductie van 1 tot 1,5 PJ energiebesparing per jaar. De voorschriften van dit besluit zullen naar verwachting bovendien leiden tot een verdere toename in de toepassing van energiebesparende maatregelen.

5. Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

Het ontwerpbesluit is beoordeeld aan de hand van de standaardtoets op handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid (HUF-toets). Deze toets heeft geen aanleiding gegeven tot wijziging van het besluit.

6. Notificatie

Het ontwerpbesluit is op 20 mei 2014 gemeld aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen (notificatienummer 2014/ 230/NL) ter voldoening aan artikel 8, eerste lid, van Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (PbEG L 204), zoals gewijzigd bij Richtlijn 98/48/EG van 20 juli 1998 (PbEG L 217) (notificatierichtlijn). De meeste bepalingen van dit besluit bevatten mogelijk technische voorschriften in de zin van deze richtlijn. Deze bepalingen zijn verenigbaar met het vrije verkeer van goederen; zij zijn evenredig en waar nodig voorzien van een gelijkwaardigheidsbepaling met het oog op de wederzijdse erkenning (zie artikel 1.3 van het Bouwbesluit 2012). Van de Commissie is geen reactie ontvangen.

Melding aan het Secretariaat van de Wereldhandelsorganisatie ingevolge artikel 2, negende lid, van de op 15 april 1994 te Marrakech tot stand gekomen Overeenkomst inzake technische handelsbelemmeringen (Trb. 1994, 235) heeft niet plaatsgevonden nu in casu geen sprake is van significante gevolgen voor de handel.

7. Voorlichting en kennisoverdracht

De inwerkingtreding van dit besluit zal worden ondersteund door een uitgebreid communicatietraject. Met deze communicatie is tijdig gestart.

8. Transponeringstabel

Richtlijn nr. 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen (PbEU L153/13)

Transponeringstabel

Bepaling in richtlijn 2010/31/EU	Bepaling in implementatieregelgeving of in bestaande regelgeving
Artikel 1 Onderwerp	Behoeft uit zijn aard geen implementatie in nationale regelgeving. Het artikel benoemt onderwerp en voorschriften waarop de richtlijn betrekking heeft.
Artikel 2 Definities	Geïmplementeerd in artikel 1.1 van het Bouwbesluit 2012 (is in werking getreden m.i.v. 1 juli 2013, Stb. 2013, 244), wijziging Besluit energieprestatie gebouwen die 1 juli 2014 in werking is getreden (Stb.2013, 549). In wijziging Besluit energieprestatie gebouwen waarvan inwerkingtreding is voorzien m.i.v. 1 januari 2015 is de term energielabel opgenomen.
Artikel 3 Vaststelling methode voor berekening energieprestatie gebouwen	Geïmplementeerd met artikel 5.2 van het Bouwbesluit 2012. Voorschriften voor energielabels voor utiliteitsgebouwen zijn in werking getreden m.i.v. 1 juli 2014 (wijziging Regeling energieprestatie gebouwen) (Stcrt. 2014, 3661) Nadere voorschriften m.b.t. energielabels voor woningen worden vastgesteld met een wijziging van de Regeling energieprestatie gebouwen die m.i.v. 1 januari 2015 in werking zal treden.
Artikel 4 Vaststelling minimumeisen voor de energieprestaties	Reeds geïmplementeerd met afdeling 5.1 van het Bouwbesluit 2012. De uitzonderingen die mogelijk zijn op basis van het tweede lid zijn in de wijziging van het Besluit energieprestatie gebouwen opgenomen, waarvan inwerkingtreding is voorzien m.i.v. 1 januari 2015.
Artikel 5 Berekening kostenoptimale niveaus v/d minimumeisen inzake energieprestatie	Behoeft uit zijn aard geen implementatie in nationale regelgeving. Het eerste lid en vierde lid betreffen activiteiten door de Europese Commissie. Het tweede en derde lid hebben betrekking op het indienen van een verslag door de lidstaten. Het betreffende verslag is door Nederland op 20 maart 2013 ingediend.
Artikel 6 Nieuwe gebouwen	Reeds geïmplementeerd met afdeling 5.1 van het Bouwbesluit 2012.
Artikel 7 Ingrijpende renovatie bestaande gebouwen	Geïmplementeerd middels wijziging van artikel 5.6 van het Bouwbesluit 2012 (is in werking getreden m.i.v. 1 juli 2013).
Artikel 8 Technische bouwsystemen Eerste lid systeemeisen	Geïmplementeerd middels afdeling 6.13 van het Bouwbesluit 2012 (is in werking getreden m.i.v. 1 juli 2013).
Artikel 8, tweede lid Slimme meetsystemen	Reeds geïmplementeerd met het Besluit op afstand uitleesbare meetinrichtingen (inwerkingtreding m.i.v. 1 januari 2014) (Stb. 2011, 511),
Artikel 9 Bijna-energieneutrale gebouwen	Vanaf 1 januari 2015 is regelmatige aanscherping van de energieprestatiecoëfficiënt en van de isolatiewaarde voorzien (wijziging van tabel 5.1 van het Bouwbesluit 2012 met het onderhavige besluit).

Bepaling in richtlijn 2010/31/EU	Bepaling in implementatieregelgeving of in bestaande regelgeving
Artikel 10 Financiële stimulanzen en marktbelemmeringen	Behoeft uit zijn aard geen implementatie in nationale regelgeving. In het kader van het eerste en tweede lid heeft Nederland op 30 april 2014 een lijst van maatregelen aan de Europese Commissie verstuurd. Het derde tot en met vijfde lid hebben betrekking op activiteiten door de Europese Commissie. Uit de rapportage in het kader van het tweede lid en de vigerende regelgeving van het Bouwbesluit 2012 blijkt dat in Nederland bij het verstrekken van prikkels voor de bouw of de ingrijpende renovatie rekening wordt gehouden met de kostenoptimale niveaus van energieprestatie. Het zevende lid betreft een constatering dat bepalingen van de richtlijn geen beletsel vormen om prikkels boven kostenoptimale niveaus te stellen.
Artikel 11 Energieprestatiecertificaten Eerste tot en met vierde, zesde en zevende lid	Wijziging Besluit energieprestatie gebouwen, wijziging Regeling energieprestatie gebouwen. Wijziging Besluit energieprestatie gebouwen, waarvan inwerkingtreding is voorzien m.i.v. 1 januari 2015 bevat de basisvoorschriften voor het energielabel (nieuwe term voor energieprestatiecertificaat) en de plicht tot vermelden energieprestatie indicator in advertenties. In de wijziging van de Regeling energieprestatie gebouwen die m.i.v. 1 juli 2014 in werking getreden is, zijn de nadere voorschriften omtrent energielabels voor zogeheten utiliteitsgebouwen opgenomen. In genoemde wijziging van de Regeling energieprestatie gebouwen zijn de nadere voorschriften omtrent energielabels voor woningen opgenomen. Er wordt geen gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de richtlijn biedt op het gebied van representativiteit.
Artikel 11, vijfde lid	Behoeft uit zijn aard geen implementatie in nationale regelgeving. De Rijksoverheid geeft onder meer het goede voorbeeld door invulling te geven aan het Energieakkoord om samen met gemeenten projecten voor het verduurzamen van de energievoorziening te stimuleren.
Artikel 11, achtste lid	Wijziging Besluit energieprestatie gebouwen (is m.i.v. 1 juli 2014 in werking getreden).
Artikel 11, negende lid	Behoeft uit zijn aard geen implementatie in nationale regelgeving. Behelst activiteit door de Europese Commissie.
Artikel 12 Afgifte energieprestatie- certificaten	Wijziging Besluit energieprestatie gebouwen, wijziging Regeling energieprestatie gebouwen. Het Besluit energieprestatie gebouwen en de Regeling energieprestatie gebouwen bevatten ook eerder reeds een systeem voor energieprestatiecertificaten. M.i.v. 1 juli 2014 zijn de nadere voorschriften voor het afgeven van energielabels voor utiliteitsgebouwen in werking getreden. M.i.v. 1 januari 2015 treden de voorschriften t.a.v. energielabels voor woningen in de Regeling energieprestatie gebouwen in werking.
Artikel 13 Affichereren van energieprestatiecertificaten	Wijziging Besluit energieprestatie gebouwen De afficheringsplicht conform de richtlijn is m.i.v. 1 juli 2014 werking getreden. M.i.v. 1 juli 2015 is aanscherping van de afficheringsplicht conform artikel 13, eerste lid, van de herziene EPBD voorzien.

Bepaling in richtlijn 2010/31/EU	Bepaling in implementatieregelgeving of in bestaande regelgeving
Artikel 14 Keuring van verwarmingssystemen	Wordt niet omgezet in regelgeving. Er is gekozen voor de mogelijkheid van informatieverstrekking aan gebruikers.
Artikel 15 Keuring van airconditioningsystemen	Met een wijziging van het Besluit energieprestatie gebouwen (artikel 3a.1, in werking getreden op 1 december 2013, Stb.2013, 469) zijn de bepalingen aangevuld conform de herziene richtlijn. Nadere voorschriften zijn opgenomen in een wijziging van de Regeling energieprestatie gebouwen (Stcrt. 2013, 32499, inwerkingtreding 1 december 2013).
Artikel 16 Verslagen over keuring van verwarmings- en aircosystemen	Met de bij artikel 15 genoemde wijziging van het Besluit energieprestatie gebouwen zijn eveneens de bepalingen betreffende het keuringsverslag aangevuld conform de richtlijn.
Artikel 17 Onafhankelijke deskundigen	Is reeds geïmplementeerd in het Besluit energieprestatie gebouwen t.a.v. keuringen van airconditioningsystemen. Nadere voorschriften zijn opgenomen in de bij artikel 15 genoemde wijziging van de Regeling energieprestatie gebouwen. De wijziging van de Regeling energieprestatie gebouwen die m.i.v. 1 juli 2014 in werking is getreden, bevat voorschriften t.a.v. onafhankelijke deskundigen voor energielabels voor utiliteitsgebouwen. Voorschriften t.a.v. onafhankelijke deskundigen in het kader van energielabels voor woningen zijn voorzien met de wijziging van de Regeling energieprestatie gebouwen die met ingang van 1 januari 2015 in werking zal treden.
Artikel 18 Onafhankelijk controlesysteem (volgens bijlage II)	Op grond van artikel 93 van de Woningwet kan de minister voor Wonen en Rijksdienst ambtenaren aanwijzen voor het houden van toezicht op de verplichtingen die zijn opgenomen in het Besluit energieprestatie gebouwen
Artikel 19 Evaluatie	Behoeft uit zijn aard geen implementatie in nationale regelgeving. Behelst activiteit door de Europese Commissie.
Artikel 20 Informatie	Behoeft uit zijn aard geen implementatie in nationale regelgeving. Er is in het verleden ook veel aan voorlichting gedaan. Met de inwerkingtreding van het nieuwe systeem van energielabels voor woningen op 1 januari 2015 gaat een nieuwe voorlichtingscampagne van start. Begeleiding en scholing voor onder meer deskundigen is opgezet. Het vierde lid behelst een activiteit door de Europese Commissie.
Artikel 21 Raadpleging	Behoeft uit zijn aard geen implementatie in nationale regelgeving. Er is voorzien in regulier overleg met marktpartijen en lokale overheden.
Artikel 22 Aanpassing van bijlage I aan de technische vooruitgang	Behoeft uit zijn aard geen implementatie in nationale regelgeving. Behelst activiteit door de Europese Commissie.
Artikel 23 Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie	Behoeft uit zijn aard geen implementatie in nationale regelgeving. Behelst activiteit door de Europese Commissie.
Artikel 24 Intrekking van de delegatie	Behoeft uit zijn aard geen implementatie in nationale regelgeving; is gericht tot het Europees Parlement en de Raad.
Artikel 25 Bezwaren tegen gedelegeerde handelingen	Behoeft uit zijn aard geen implementatie in nationale regelgeving; is gericht tot het Europees Parlement en de Raad.
Artikel 26 Comitéprocedure	Behoeft uit zijn aard geen implementatie in nationale regelgeving; heeft betrekking op de Europese Commissie.

Bepaling in richtlijn 2010/31/EU	Bepaling in implementatieregelgeving of in bestaande regelgeving
Artikel 27 Sancties	Wijziging van de Woningwet (in voorbereiding)
Artikel 28 Omzetting	Er wordt aan gewerkt om zo spoedig mogelijk een volledige omzetting te realiseren.

II Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

Onderdeel A

Uit de gewijzigde tabel 5.1 blijkt dat de meeste grenswaarden van artikel 5.2 zijn aangescherpt. De grenswaarden van praktisch alle gebruiksfuncties zijn ten opzichte van de grenswaarden die op 1 januari 2007 golden met 50% aangescherpt, waarbij de grenswaarden in decimalen naar boven zijn afgerond. Omdat een aantal grenswaarden na 1 januari 2007 zijn aangescherpt, betekent dit dat de daadwerkelijke aanscherping in die gevallen minder dan 50% is.

Alleen de grenswaarden voor de woonwag en de andere logiesfunctie zijn helemaal niet aangescherpt en blijven respectievelijk 1,3 en 1,4. Voor de industrie functie, de overige gebruiksfunctie en het bouwwerk geen gebouw zijnde, geldt geen EPC.

De EPC van de andere woonfunctie was op 1 januari 2007 0,8 en is vervolgens op 1 januari 2011 aangescherpt tot 0,6. Met dit wijzigingsbesluit is de EPC 0,4.

De bijeenkomstfunctie was op 1 januari 2007 2,2 en is vervolgens op 1 januari 2009 aangescherpt tot 2 en is nu 1,1.

De celfunctie was op 1 januari 2007 1,9 en is op 1 januari 2009 aangescherpt tot 1,8 en is nu 1,0.

De gezondheidszorgfunctie met bedgebied was op 1 januari 2007 3,6 en is op 1 januari 2009 aangescherpt tot 2,6 m is nu 1,8.

De andere gezondheidszorgfunctie was op 1 januari 2007 1,5 en is op 1 januari 2009 aangescherpt tot 1,0 en is nu 0,8.

De kantoorfunctie was op 1 januari 2007 1,5 en is op 1 januari 2009 aangescherpt tot 1,1 en is nu 0,8.

De logiesfunctie in een logiesgebouw was op 1 januari 2007 1,9 is op 1 januari 2009 aangescherpt tot 1,8 en is nu 1,0.

De onderwijsfunctie was op 1 januari 2007 1,4 en is op 1 januari 2009 aangescherpt tot 1,3 en is nu 0,7.

De sportfunctie was op 1 januari 2007 1,8 en is nu 0,9.

De winkelfunctie was op 1 januari 2007 3,4 voor en is op 1 januari 2009 aangescherpt tot 2,6 en is nu 1,7.

Voor verdere informatie over de aanscherping, zoals het soort maatregelen dat kan worden genomen en de effecten daarvan, wordt verwezen naar het hierboven in het algemeen deel van de toelichting genoemde onderzoek van W/E en Arcadis.

Onderdeel B

Oogmerk van dit voorschrift is, evenals van het oude artikel 5.3, dat gevel, dak en begane grondvloer van een nieuw te bouwen gebruiksfunctie zodanig worden geïsoleerd dat warmte niet ongelimiteerd naar buiten kan weglekken. Uit artikel 5.5 van het Bouwbesluit 2012 volgt dat dit voorschrift niet van toepassing is op gebruiksfuncties die niet zijn bestemd op te worden verwarmd.

Met het nieuwe artikel 5.3 in combinatie met de gewijzigde tabel 5.1 zijn de eisen voor thermische isolatie (warmteweerstand, ofwel Rc-waarde)

aangescherpt en gedifferentieerd. Met deze wijziging is invulling gegeven aan de toezegging zoals verwoord in de brief van 29 november 2013 (Kamerstukken II 2013/14, 30 196, nr. 227). Omdat de meeste leden van het oude artikel 5.3 zijn gewijzigd is voor gekozen het artikel volledig te plaatsen. Alleen het oude tweede lid (nu derde lid) en het oude derde lid (nu vijfde lid) zijn ongewijzigd.

Met deze aangescherpte waarden wordt goed aangesloten op de aangescherpte eisen met betrekking tot de EPC. Zie ook de toelichting op onderdeel A. Met de aanscherping van de Rc-waarden wordt bovendien voorkomen dat bij het voldoen aan de EPC te eenzijdig op energiezuinige installaties wordt ingezet.

De aanscherping van artikel 5.3 geldt voor alle gebruiksfuncties met een Rc-waarde, met uitzondering van de woonfunctie voor een woonwagen die ongewijzigd is gebleven.

Met het eerste lid is de Rc-waarde voor verticale uitwendige scheidingsconstructies van een verblijfsgebied, een toiletruimte of een badruimte is verhoogd van 3,5 naar 4,5 m².K/W. Met een Rc-waarde van 4,5 is het nog mogelijk om een metselwerkspouwmuur te bouwen met de in Nederland gebruikelijke bouwwijzen. Voor horizontale en schuine uitwendige scheidingsconstructies is op grond van het tweede lid de Rc-waarde verhoogd naar 6,0 m².K/W. Bij horizontale en schuine uitwendige scheidingsconstructies moet met name gedacht worden aan platte en schuine daken. Voor de begane grondvloer boven de kruipruimte is de Rc-waarde niet verhoogd en blijft deze 3,5 m².K/W (derde lid). Ook voor een uitwendigscheidingsconstructie die de scheiding vormt met het grond of het water (zoals een kelderwand of vloer) blijft de Rc-waarde 3,5 m².K/W (vierde lid).

Het vijfde lid geldt voor een binnenwand tussen een verblijfsgebied, toilet- of badruimte en een onverwarmde ruimte, althans niet verwarmd voor personen, zoals bijvoorbeeld een serre of een broeikas (dit zijn zogenoemde functieruimten, zie de toelichting op artikel 1.1 van het Bouwbesluit 2012). De Rc-waarde hiervoor is eveneens aangescherpt van 3,5 naar 4,5 m².K/W. Bij het bepalen of de binnenwand aan de Rc-waarde voldoet moet zowel rekening gehouden met aansluitende constructieonderdelen als met positieve effecten van de aansluitende (onverwarmde) ruimte. Deze uitleg vloeit voort uit het begrip «inwendige scheidingsconstructie», dat ondermeer inhoudt dat aansluitende constructiedelen worden geacht deel uit te maken van de inwendige scheidingsconstructie, voorzover deze van invloed zijn op het voldoen aan de eis (zie ook de toelichting op artikel 1.1 van het Bouwbesluit 2012). Met het begrip «ruimte die niet wordt verwarmd of die wordt verwarmd uitsluitend voor een ander doel dan het verblijven van mensen» is tot uitdrukking gebracht dat er naast functieruimten ook andere ruimten kunnen zijn die niet of beperkt worden verwarmd. Een voorbeeld van een dergelijke ruimte is bijvoorbeeld een technische ruimte of een onverwarmde sporthal.

Omdat de warmteweerstand van ramen en deuren in het algemeen te kort schiet om te voldoen aan de in het eerste tot en met het vijfde lid gesteld eisen, mag op grond van het zesde lid voor dergelijke constructieonderdelen worden volstaan met een lagere isolatiewaarde, uitgedrukt in een warmtedoorgangscoefficient (U-waarde) met een waarde van ten hoogste 2,2 W/m².K voor ieder afzonderlijk raam, deur en kozijn. Het gaat dan om het samenstel van kozijn en glas. Daarnaast geldt op grond van dit zesde lid voor alle ramen, deuren en kozijnen van de in het eerste tot en met vijfde lid bedoelde scheidingsconstructies in een bouwwerk een gemiddelde U-waarde van ten hoogste 1,65 W/m².K. Met dit lid is een correctie aangebracht op de aanscherping zoals deze eerder (Staatsblad 2013, 75) is doorgevoerd. In de praktijk is namelijk gebleken dat afzonderlijke kleine ramen en deuren anders alleen aan de eis zouden kunnen voldoen door het toepassen van afwijkende kozijnmaten. Omdat het

uiteindelijk gaat om de isolatie van de volledige gebouwschil is het op grond van het nieuwe zesde lid voldoende dat de aangescherpte eis van $1,65 \text{ W/m}^2 \cdot \text{K}$ alleen geldt voor de gemiddelde U-waarde van een bouwwerk.

Op grond van het zevende lid moeten met ramen, deuren en kozijnen gelijk te stellen constructieonderdelen wel ieder afzonderlijk een U-waarde van ten hoogste $1,65 \text{ W-m}^2$ hebben. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om in kozijnen opgenomen borstweringen (panelen) of de zijwangen van een dakkapel. Omdat in de elementen ruimte is om isolatemateriaal aan te brengen, kan in dergelijke gevallen op een eenvoudige wijze voldaan worden aan deze zwaardere eis van $1,65 \text{ W/m}^2 \cdot \text{K}$.

Het achtste lid bepaalt dat voor een (zeer) beperkt gedeelte (2%) van de uitwendige scheidingsconstructie niet aan de eisen van het eerste tot en met vijfde lid behoeft te worden voldaan. Een dergelijk voorschrift is nodig om praktische redenen, zodat er bijvoorbeeld een ventilatierooster kan worden aangebracht.

Onderdeel C

In artikel 9.2, derde lid, is de termijn waarbinnen gebruik mag worden gemaakt van het overgangsrecht voor wegtunnels met een tunnellengete van meer dan 250 m die zijn opengesteld voor 29 juni 2006 gewijzigd van 1 mei 2014 in 1 mei 2019. Deze wijziging van de overgangstermijn vloeit direct voort uit de op 1 juli 2013 in werking getreden wijziging van de Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels. Met die wet is de overgangstermijn voor wegtunnels die zijn opengesteld voor 29 juni 2006 aangepast. Artikel 18 van die wet bepaalt nu dat de overgangstermijn niet loopt tot 1 mei 2014, maar tot 1 mei 2019. De in het Bouwbesluit 2012 opgenomen voorschriften die zien op wegtunnels die onder het bereik van de Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels vallen, moeten in principe van dezelfde overgangstermijn uitgaan.

Artikel II

Onderdelen A en B

Met deze wijziging wordt de energie-index, een getal, gekoppeld aan het woningwaarderingstelsel. De energie-index geeft aan hoe de energieprestatie van een gebouw is. Een dergelijke koppeling is toegelicht in de brief van 16 mei 2013 aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II 2012/13, 32 575, nr. 63). Deze technische wijziging van het Besluit huurprijzen woonruimte zal naar verwachting op 1 januari 2015 in werking treden.

Bij het opstellen van de in onderdeel A opgenomen tabel is als uitgangspunt gehanteerd dat er zo min mogelijk verschuivingen in de maximale huur optreden.

Op macroniveau leidt de nieuwe methodiek ertoe dat het totale aantal huurpunten niet of nauwelijks verandert.

Tot nu werd de waardering van de energieprestatie van de woning in relatie tot de huurprijs bepaald op basis van de energielabelklasse. Bovendien kennen de huidige energielabels een geldigheid van 10 jaar en kan men zolang die termijn niet is verstreken gebruik maken van de oude eerste tabel van rubriek 4 met daarin de labelklasse gekoppeld aan de energielabelhuurpunten. Gezien de structuur van het woningwaarderingstelsel in bijlage I van het Besluit huurprijzen woonruimte in rubrieken en vanuit het oogpunt van kenbaarheid is ervoor gekozen deze overgangsrechtelijke bepaling in de rubriek zelf op te nemen. Voor woningen waarvoor nooit een label is afgegeven blijft de situatie ongewijzigd. In dergelijke gevallen worden de huurpunten bepaald op basis van de bouwjaarklasse. Voor energielabels die zijn afgegeven voor 1 januari 2015

geldt dus de tabel zoals deze op 31 december 2014 gold. Hierbij moet uiteraard worden uitgegaan van hetgeen in de bij die tabel behorende toelichting is opgenomen. Als de huurcommissie bij een op grond van artikel 120 van de Woningwet en het Besluit energieprestatie gebouwen voor de woning afgegeven nog geldig energielabel tot een eigen oordeel moet komen over de energieprestatie, baseert zij dat oordeel in beginsel op de bij het afgeven van dat energieprestatielabel geldende vaststellingsmethodiek, zodat geen onduidelijkheid kan ontstaan over de voor het woningwaarderingsstelsel relevante energieprestatie. Hiermee wordt bovendien voorkomen, dat een dergelijke onduidelijkheid leidt tot huurprijsgeschillen. Bij het woningwaarderingsstelsel wordt de energie-index gebruikt waarbij gebiedsmaatregelen forfaitair zijn meegenomen. Dit voorkomt dat huurders worden geconfronteerd met een hogere maximale huur, terwijl zij geen (financiële) voordelen ondervinden van een andere manier van warmte-, koude- of elektriciteitsopwekking.

Met onderdeel B zijn een beperkt aantal wijzigingen aangebracht in de toelichting die onderdeel van de tekst van onderdeel A van bijlage I van het Besluit huurprijzen woonruimte uitmaakt, teneinde het woord energieprestatiecertificaat te vervangen door energie-index.

Artikel III

Deze wijziging betreft het herstel van een onjuiste verwijzing in artikel 2.3 van het Besluit energieprestatie gebouwen. Met ingang van 1 januari 2015 moet op grond van dat artikel 2.3 in advertenties in commerciële media de zogeheten energieprestatieindicator (ofwel de «labelklasse» A, B enz.) worden vermeld als een gebouw te koop of te huur wordt aangeboden in dergelijke advertenties en voor het desbetreffende gebouw een geldig energielabel is afgegeven.

Artikel IV

In het Asbestverwijderingsbesluit 2005 is de term asbeststof vervangen door asbestvezels, waarmee het begrippenkader in overeenstemming is gebracht met de terminologie van het Arbeidsomstandighedenbesluit zoals dat met ingang van 1 juli 2014 luidt (Stb. 2014, 217).

Artikel V

Het Besluit aanvullende regels veiligheid wegtunnels wordt ingetrokken. Dit is puur een technische wijziging die voortvloeit uit de inwerkingtreding op 1 juli 2013 van de gewijzigde Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels. De inhoud van genoemd besluit is per 1 april 2012 al bijna volledig overgegaan naar het Bouwbesluit 2012. Met de inwerkingtreding van genoemde wet is de wettelijke grondslag van het resterende onderdeel van het besluit (één artikel over de Commissie voor de tunnelveiligheid) vervallen en kan het besluit worden ingetrokken.

Artikel VI

Dit artikel bevat de inwerkingtredingsbepaling. De datum van inwerkingtreding van het besluit met uitzondering van de artikelen I, onderdeel C, en IV, is 1 januari 2015. Artikel I, onderdeel C, treedt in werking op de dag na publicatie in het Staatsblad en werkt terug tot en met 1 mei 2014. Artikel IV is een louter technische wijziging die verband houdt met een reeds eerder in werking getreden wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit en treedt daarom direct in werking.

Met de datum van 1 januari 2015 is rekening gehouden met het systeem van de vaste verandermomenten.

Daarnaast is rekening gehouden met een invoeringstermijn van ten minste drie maanden. Hierbij wordt opgemerkt dat het ontwerp van dit besluit in het kader van de voorhangprocedure als bedoeld in artikel 2, zesde lid, van de Woningwet, aan beide Kamers is voorgelegd.

De Minister voor Wonen en Rijksdienst,
S.A. Blok